

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quaestio 1. Quas veritates obiectiuas metaphysicè necessarias cognoscat
Deus circa creaturas possibles. Et quibus actibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

Quomodo autem omnia insuper mala in alijs entibus, aut secum connexis, aut sine se non comprehensibilibus cognoscantur à Deo. Quomodo item ex Deo, & ex alijs eisdem entibus cognoscibilia, atque cognita sint ab ipso; ex dictis in simili in præcedentibus quaestionibus satis notum est.

QVAESTIO VII.

*Vtrum Deus cognoscat enunciabilia.
Et qualiter.*

69 **E**nunciabilia dicuntur obiecta enunciationum, seu propositionum vocalium nostris iudicijs correspondentium, quæ subinde obiecta quoque sunt ipsorum iudiciorum. De quibus imprimis est certum, cognosci à Deo quoad veritates obiectiuas, quæ in eis continentur, aut supponuntur tanquam verificatiua realia enunciationum, & iudiciorum nostrorum, quorum ipsa sunt propria obiectiua, siue conceptus obiectiuus. Cum certum sit, vt satis constat ex hæcenus dictis, nullam veritatem obiectiuam posse ignorari à Deo. Deinde est certum, talia enunciabilia, seu potius tales veritates obiectiuas non cognosci à Deo, sicut à nobis, per modum enunciabilium, hoc est, interueniente comparatione, qua vnus conceptus obiectiuus tanquam prædicatum alteri comparatur tanquam subiecto, aut componendo illud cum hoc per affirmationem, aut diuidendo illud ab hoc per negationem, iuxta doctrinam de naturâ iudicij nostri tum componentis, tum diuidentis traditam latè in Pharo Scient. disput. 2. quaest. 4. Sed cognosci à Deo intuitiuo quodam iudicio simplici quodam modo inspiciente, ac penetrante, quidquid vnumquodque in se ipsa aut est, aut non est, citra omnem comparationem vnus conceptus obiectiuus cum altero per modum compositionis, aut diuisionis. In quo conueniunt Theologi cum S. Tho. 2. par. quaest. 14. art. 14. & alijs Patribus. Prout supra iam à nobis statutum est disput. 24. quaest. 3.

70 Porro quor sunt diuersæ enunciationes, siue propositiones iuxta diuisiones earum datas à nobis in Pharo Scient. disput. 19. quaest. 1. tot sunt obiecta earum enunciabilia diuersa, quæ quoad veritates obiectiuas in eis contentas, vel suppositas cognoscuntur à Deo. Huiusmodi autem veritatum obiectiuarum alia sunt quiditatiuæ, alia existenciales, & vtraque vel absoluta, vel conditionatæ, ad quas reducuntur disunctiuæ. Existencialiumque rursus alia de presenti sunt, alia de futuro, & alia de præterito, iuxta doctrinam vniuersalem de statibus rerum, ad quos hæc veritates spectant, & penes quorum diuersitatem discriminantur, traditam etiam à nobis in Pharo Scient. disput. 10. per totam, quæ ad rem videnda.

71 Quomodo autem enunciabilium, quæ nostrarum propositionum, & iudiciorum obiecta sunt, alia in se habeant, siue contineant veritatem obiectiuam non solum à nobis, sed etiam à Deo, ab alijsque intuentibus, siue per species proprias cognoscentibus iudicabilem: alia verò eatenus solum cognoscantur vera, quatenus vel alijs in se veris æquivalent, vel aliorum veritatem obiectiuam supponunt: proindeque à nobis dumtaxat

cognoscentibus per alienas species per se, & prout apparent, conceptibilia, atque adeo iudicabilia, sint; non verò itidem à Deo, & ab alijs cognoscentibus per species proprias: ab hisque proprie reâ dumtaxat iudicandæ veniant ea veritates obiectiuæ, quibus æquivalent, vel quas supponunt, in eadem disput. 10. quaest. 4. videndum est; ne, quæ ibi iam scripta sunt, frustra hic repetantur.

Iam sequatur hic examinandum, vtrum Deus cognoscat entia rationis, & qualiter, & an illa faciat. Verum quia tria hæc in eadem Pharo Scient. disput. 12. quaest. 5. ex professo examinata, ex proprijsque principijs dedimus resoluta, illuc remittimus Lectorem, & ad cætera pergitimus.

DISPUTATIO 26.

De scientiâ Dei mere naturali.

Praterea ea, quæ scientiæ Dei naturali, & libere communia sunt, de quibus hæcenus, alia quædam in speciali supersunt in hac disput. determinanda, & explicanda de scientiâ mere naturali, qua Deus obiecta metaphysicè necessaria cognoscit. Qualia sunt quoad existentiam absolutam Deus ipse, & negationes chymærarum suo modo: quoad quiditatem autem, aut etiam existentiam conditionatam cætera cuncta obiecta seu impossibilia, seu possibilis in se quiditatem, & consequenter veritatem obiectiuam habentia. Supponenda autem hic iterum est, iterumque recolenda, atque recognoscenda tota doctrina de statibus rerum, deque possibilitate, atque impossibilitate earum, quam dedimus in Pharo Scient. disput. 10. & 11. vtpote à qua omnino dependent omnia fermè, quæ sunt dicenda præfenti disput.

QVAESTIO I.

Quas veritates obiectiuas metaphysicè necessarias cognoscat Deus circa creaturas possibilis. Et quibus actibus.

Cum certum sit, omnem veritatem obiectiuam in se, seu per se cognoscibilem cognosci à Deo; certum quoque erit, Deum circa creaturas possibilis eas omnes veritates metaphysicè necessarias cognoscere, quæ in ipsis reuera sunt, in se, seu per se cognoscibiles. Quænam autem eæ sint non discutendum modò, sed supponendum à nobis est ex iam exploratis, & statutis in Pharo Scient. disput. 10.

Supponimus itaque ex ibi dictis primò, Deum circa vnamquamque rem possibilem cognoscere omnes veritates quiditatiuas tam conditionatas, quàm absolutas ei necessarîo conuenientes prout habenti esse in statu quiditatiuo tam conditionato, quàm absoluto: absolutas quidem, vt, *Petrus est potens existere, siue possibilis; Petrus est homo; est rationalis; est risibilis, &c. Actio est*

connexa cum suo termino; Peccatum est oppositum gratia; & similes. Conditionatas vero; vt *Si Petrus est homo, est animal; Si Petrus est rationalis, est visibilis; Si actio est connexa cum suo termino, peccatum est oppositum gratia.* & cetera huiusmodi. Ad quæ duo genera veritatum reducenda sunt obiecta illa respectu nostri negatiua, quæ non à veris negationibus ad dictos status pertinentibus, sed à posituius veritatibus ad eos spectantibus per quamdam æquiualem eadunt verita; vt *Petrus non est lapis; Si Petrus non esset rationalis, non esset visibilis; Actio non potest existere sine suo termino; Peccatum non potest coniungi in eodem subiecto cum gratia; & alia huiusmodi.* Veræ quippe negationes, seu veritates in se re ipsa negatiue nullæ pertinent ad statum rerum quiditatiuum aut absolutum, aut conditionatum, vt loco citato ostensum est. Et ad veritates quidem re ipsa simplices istorum duorum generum in singulis creaturis repertas complexæ eorundem repertæ in aggregatis creaturarum reuocandæ etiam sunt.

4 Secundo supponimus ex dictis ibidem, Deum circa vnamquamque rem possibilem eas etiam veritates existentiales conditionatas necessarias cognoscere, quæ prædictis quiditatiuis annexæ sunt; vt *Si Petrus exiterit, sine contradictione existet; Si Petrus exiterit existentiauer erit homo; rationalis; visibilis, &c. Si exiterit actio, & eius terminus existet.* Quæ omnes, & similes positiuæ veritates sunt. Dantur tamen in isto genere multæ præterea veritates negatiue etiam comparatione Dei, (præter alias tantum respectu nostri, atque adeo supposititiue negatiuas ad positiuas reducendas); vt, *Si Petrus habuerit peccatum, non habebit gratiam; si non exiterit terminus, non existet actio; Si Petrus non exiterit, non existet; & similes.*

5 Tertio supponimus ex ibi etiam dictis, eas veritates necessarias specie tenus distinctiuas, seu vagas, quæ à Deo per se, siue ratione sui cognoscuntur, æquiualem dumtaxat esse tales, secus formaliter. Consistunt namque in completo conditionatarum plurium, quibus quoduis ex extremis distincti determinate ponitur, seu remouetur sub conditione negationis aliorum. Proindeque ad veritates conditionatas, seu quiditatiuas, seu existentiales iam memoratas reducuntur. Tales autem sunt istæ, *Aliquis homo est possibilis; Aliqua actio est requisita ad productionem talis effectus; siue, Talis effectus nequit existere sine hac, vel illa, vel alia actione. Petrus existit, vel non existit; & ceteræ similes.* Ex quibus patet, omnes veritates necessarias cognoscibiles à Deo circa vnamquamque rem possibilem ad tria genera prædicta reduci, nempe ad veritates quiditatiuas absolutas, & conditionatas, & ad veritates existentiales conditionatas illis annexas. Quibus positis sit.

Propositio 1.

6 Omnes veritates cum vnaquaque re possibili identificatæ realiter, ad vnumque, & idem ex tribus prædictis generibus pertinentes, quas nos per distincta iudicia iudicare solemus, eodem iudicio omnimodis indiuisibili iudicantur à Deo.

Est certum. Quia, vt constat ex doctrinâ tradita disput. 24. quæst. 1. perfectio scientiæ diuinæ non patitur, vt ei diuersas formalitates attribuiamus, adhuc per solam rationem nostram distinctas, penes diuersas formalitates realiter identificatas, & per nostram rationem, aut etiam virtualiter in obiecto eius distinctas: quia quatuor talium formalitatum scientia imperfecta esset, vt pote non tangens suum obiectum, vt debet, ficti re ipsa est in se. Itaque omnes has veritates *Petrus est homo; Petrus est animal, Petrus est rationalis; Petrus est visibilis; Petrus est possibilis; & ceteras identificatas cum Petro, ad eundemque ipsius statum quiditatiuum absolutum spectantes eodem omnino indiuisibili obtutu penetrat Deus, eodemve iudicat indiuisibili iudicio; vnicæque subinde sunt veritas obiectiua respectu eius; tametsi respectu nostri præfendentium formalitates distinctæ aliquo modo sint. Tantumdemque dicendum venit de veritatibus vniuscuiusque rei possibilis realiter identificatis, & per rationem nostram distinctis pertinentibus ad statum conditionatum quiditatiuum, aut ad statum conditionatum existentialem.*

Propositio 2.

Circa vnamquamque rem possibilem 7 tres actus scientiæ habet Deus non solum per rationem nostram, sed virtualiter in se distinctos pro cognoscendis tribus veritatibus talis rei metaphysicè necessarijs ad tres eius status diuersos paulò ante commemoratos spectantibus, scilicet ad quiditatiuum absolutum, ad quiditatiuum conditionatum, & ad existentialem conditionatum: e. g. pro tribus istis, *Petrus est rationalis; Si Petrus est rationalis, est visibilis; Si Petrus exiterit, existentiauer erit rationalis.*

Supposito enim, quod tres istæ veritates in vnaquaque re possibili ratione trium diuersorum statuum eius diuersæ sunt, & cognoscibiles per actus diuersos ex modo tendendi, vt in dictâ disput. 10. Phari Scient. probatum est, non potest non habere Deus tres actus scientiæ circa illas, tum vt circa cognoscibilia diuersa, tum ex suo modo tendendi diuersos, atque adeò inter se distinctos, non solum per rationem nostram, sed etiam in se virtualiter iuxta generalem doctrinam traditam supra disput. 23. quæst. 4. quæ ad propositum recognoscenda, & applicanda est. In quo amplius non opus est morari.

Addendum tamen est, quoties veritates 8 conditionatæ tam ex parte conditionis, quam ex parte conditionati sunt idem realiter, vnicum tantum dari in Deo pro omnibus illis actum scientiæ iuxta doctrinam proposit. 1. quoties verò aut ex parte conditionis, aut ex parte conditionati realiter distinctæ sunt, tot actus scientiæ virtualiter inter se distinctos dari in Deo pro illis, quot illæ sunt, per doctrinam generalem statutam disput. 23. quæst. 4. sic quatuor istæ veritates metaphysicè necessariæ, *Si Deus decreuit existentiam Petri, existet Petrus; Si Deus produxerit Petrum, existet Petrus; Si Petrus exiterit, à Deo cognoscetur existens. Si Petrus exiterit, existentia-*

ter erit dissimilis Deo; per totidem actus virtualiter inter se distinctos cognoscuntur à Deo. Et in cæteris pariter.

Propositio 3.

9 Circa res possibles nullam Deum veritatem re ipsa negatiuam, & metaphysicè necessariam cognoscit spectantem ad earum statum quiditatum aut conditionatum, aut absolutum. Cognoscit tamen multas spectantes ad statum earum existentialem conditionatum.

Prior pars propositionis inle constat. Quia nulle dantur veritates re ipsa negatiuæ, & metaphysicè necessariae spectantes ad statum rerum quiditatum aut conditionatum, aut absolutum, quæ possint à Deo cognosci, vt suppositione primâ statutum est. Posterior autem pars probatur. Quia, vt etiam statutum est suppositione secundâ, aliqua dantur veritates re ipsa negatiuæ, & metaphysicè necessariae spectantes ad statum rerum existentialem conditionatum. Etenim, quotiescunque duo quæque extrema metaphysicè sunt opposita quoad existentiam, ex hypothesi existentia vnus cum metaphysicâ necessitate sequitur vera negatio existentia alterius. Et vniversè ex hypothesi negationis cuiusuis rei possibili cum metaphysicâ necessitate est vera ipsa negatio, vt constat. Quomodo autem omne iudicium Dei negatiuum ex modo sito tendendi ab omni affirmatiuo diuersum sit, ex doctrinâ datâ disp. 25. quæst. 5. suppositione quintâ constat.

Propositio 4.

10 Circa creaturas possibles nullam veritatem aut positiuam, aut negatiuam metaphysicè necessariam cognoscit Deus spectantem ad earum statum existentialem absolutum.

Est clarum. Quia respectu status existentialem absoluti, tam creaturae possibles, quam earum negationes, atque adeo omnes veritates earum sunt contingentes, nullaque subinde est metaphysicè necessaria, quæ à Deo vt talis cognosci possit, vt est notum.

QVAESTIO II.

Quas veritates obiectiuas metaphysicè necessarias cognoscat Deus circa chymaras impossibiles. Et quibus actibus.

11 Suppono primò, sermonem non esse in presenti de eis chymaris impossibilibus, quæ tantum per species alienas, atque adeo suppositiue sunt conceptibiles; nullamque proinde habent in se quiditatem, & consequenter nec veritatem obiectiuam, quæ per se possit cognosci à Deo: tamen Deus nequeat non cognoscere eas veritates obiectiuas, à quibus eiusmodi chymera aliquas prædicationes fortiuntur veras per quamdam

æquivalentiam respectu nostri, prout ostensum est in Pharo scient. disput. 11. & iterum suppositum supra disput. 25. quæst. 5. Sermo ergo est in presenti de illis chymaris impossibilibus, quæ veram in se quiditatem habent, suaque proinde veritates obiectiuas cognoscibiles, etiam à Deo, iuxta dicta ibidem.

Circa quas suppono secundò idem ipsum, 12 quod circa creaturas possibles supposui nuper quæst. 1. quod attinet ad veritates metaphysicè necessarias tum quiditatuas conditionatas, & absolutas tum existentiales conditionatas, ad earumdemque diuersos status: quia, quod attinet ad hæc tria genera veritatum, & statuum, res possibles, & dicta chymara impossibiles parem fortunam subeunt, vt ex dictis in Pharo scient. disput. 10. & 11. satis conspicuum est.

Suppono tertio, præter veritates metaphysicè necessariae prædictas, in quibus eiusmodi chymarae impossibiles cum rebus possibilibus conueniunt, alias insuper negatiuas, & sibi proprias, in quibus ab illis differunt, habere spectantes ad statum existentialem absolutum. Siquidem, absolute non existere tales chymaras, metaphysicè est necessarium eo ipso, quod eas absolute existere metaphysicè est impossibile. Ob idque, præ rebus possibilibus, simpliciter sunt impossibiles.

Propositio 1.

14 Omnes veritates cum vnaquaque chymara impossibili identificata re ipsa, ad vnumque, & idem statum eius pertinentes, quas nos, vt pote per rationem nostram distinctas, seorsim per iudicia distincta iudicare solemus, eodem iudicio omnimodis indiuisibili iudicantur à Deo.

Hæc propositio eandem, quam propositio prima quæstionis præcedentis, vendicat sibi probationem. Quæ proinde non repetenda à nobis, sed à Lectore applicanda est.

Propositio 2.

15 Circa vnamquamque chymaram impossibilem tres actus scientia habet Deus non solum per rationem nostram, sed virtualiter in se distinctos pro cognoscendis tribus veritatibus talis chymara metaphysicè necessarijs ad tres status eius diuersos spectantes, scilicet ad quiditatum absolutum, ad quiditatum conditionatum, & ad existentialem conditionatum: e.g. pro tribus istis, *Mendacium impossibile Dei ex conceptu suo est peccatum; Si mendacium Dei est peccatum, reprehensio dignum est; Si existeret mendacium Dei, aliquod Dei peccatum existeret.*

Hæc item propositio, pariter, ac propositio secunda quæstionis præcedentis, probanda est. Hoc interim obseruato discrimine, quod ex hypothesi existentia chymarae impossibilis multa extrema mutuo sibi contradicentia, necessariò sunt existentialem simul vera, vt ex dictis